

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	ANATOMÍA I E HISTOLOXÍA	Código	651G01001	
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Toro Santos, Francisco Javier de	Correo electrónico	javier.toro@udc.es	
Profesorado	Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen	Correo electrónico	esther.fernandez1@udc.es	
	Toro Santos, Francisco Javier de		javier.toro@udc.es	
Web	www.ffisacademica.udc.gal			
Descrición xeral	<p>Estudo xeral dos tecidos.</p> <p>Estudo da anatomía de cabeza e tronco (osos, articulacións e músculos)</p> <p>Estudo da neuroanatomía.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descrición destas estruturas empregando termos de orientación espacial	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Desenvolver a capacidade de observación.	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Coñecer a morfoloxía xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estrutura dos seus órganos, sistemas e aparatos, e as súas interrelacións.	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C8 C9
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelacións das estruturas anatómicas, en particular, o sistema nervioso e o aparato locomotor de cabeza, colo e tronco.	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C8 C9
Identificar a forma e as relacións das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, láminas e modelos anatómicos tridimensionais (maquetas).	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estrutura básica.	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C8 C9
Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas e para realizar cursos de especialización en diversos campos da Fisioterapia.	A1 A19	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C8 C9

Contidos	
Temas	Subtemas
I.- Introducción á estrutura do corpo humano.	1.- Histoloxía: Tecido epitelial. Tecido conxuntivo. Tecido muscular. Tecido nervioso. 2.- Introducción aos conceptos anatómicos xerais do corpo humano. Posición anatómica. Eixos, direccións e planos. Nomenclatura Anatómica: termos de posición, orientación e relación.

<p>II.- Sistema nervioso.</p>	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Introducción ó Sistema Nervioso.</p> <p>2.- Sistema nervioso central. Medula espiñal. Tronco encefálico. Cerebelo e cerebro. Meninxes. Vascularización. Vías de conducción. Sistema ventricular.</p> <p>3.- Sistema nervioso periférico. Sistema nervioso autónomo. Sistema simpático. Sistema parasimpático. Pares craneais. Pares raquídeos.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudiar en maquetas a anatomía da medula espiñal e dos nervios espinais.</p> <p>2.- Identificar en maquetas as estruturas do encéfalo e o orixe aparente dos pares craneais.</p>
<p>III.- Aparato locomotor. Introducción. Cabeza, colo e tronco.</p>	<p>CONTIDOS:</p> <p>1.- Conceptos xerais do aparato locomotor.</p> <p>2.- Anatomía funcional de colo, cabeza e tronco. Ósos. Articulacións. Músculos.</p> <p>3.- Vascularización e inervación de cabeza, colo e tronco.</p> <p>4.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudiar o esqueleto de cabeza, colo e tronco en maquetas e ósos.</p> <p>2.- Identificar en maquetas as articulacións da cabeza, do colo e do tronco.</p> <p>3.- Identificar en maquetas os músculos do dorso, do tórax e do abdome.</p> <p>4.- Estudiar en maquetas a vascularización e inervación da cabeza, o colo e o tronco.</p> <p>5.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco.</p> <p>CONTENIDOS:</p> <p>1.- Conceptos xerais do aparato locomotor: osteoloxía, artroloxía e mioloxía.</p> <p>2.- Anatomía da cabeza, colo e tronco: osteoloxía, artroloxía e mioloxía.</p> <p>3.- Vascularización e inervación da cabeza, colo e tronco.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Estudiar o esqueleto da cabeza, colo e tronco nas maquetas.</p> <p>2.- Identificar nas maquetas as distintas articulacions da cabeza e da columna vertebral.</p> <p>3.- Identificar nas maquetas os músculos de colo e tronco.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8 C9	26	39	65
Prácticas de laboratorio	A1 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1	20	30	50
Proba mixta	A1 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8	0	2	2
Proba obxectiva	A1 A19 B1 B2 B4 B5 C1 C8 C9	2	30	32

Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clase teórica expuesta polo profesor. Será unha clase participativa, favoreciendo o intercambio de opinións e o debate.
Prácticas de laboratorio	Complementan os contidos das clases teóricas. Os alumnos traballan cos osos e os modelos anatómicos. Coas maquetas adquirese unha visión tridimensional do explicado na clase e facilita o estudo e mellora da capacidade de relación.
Proba mixta	Evaluación continua: exames test, pregunta curta, ou láminas que se realizarán de cada unidade temática para valorar os coñecementos do alumno e o seu nivel de comprensión
Proba obxectiva	<p>PRUEBA ESCRITA, que consta de dos partes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preguntas cortas (entre 10 e 25), que requiren resposta breve, de una extensión máxima de media páxina. Consisten en preguntas de desarrollo textual e láminas anatómicas para completar ou identificar elementos. 2. Examen tipo test, cada unha con catro/cinco opcións e una única respuesta. <p>PRUEBA ORAL</p> <p>En caso de que o alumno conte cunha adaptación curricular concedida por a Unidade de Atención á Diversidade (ADI) da UDC na que se recolla la dificultade para a realización de exames escritos, se substituirá esta por unha PROBA ORAL, que consistirá en preguntas de resposta breve.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	<p>CONXUNTO DO ALUMNADO</p> <p>A atención personalizada serve para o seguimento da aprendizaxe de cada estudante por parte do profesorado. A través da titoría (presencial ou a distancia), o profesorado aborda a resolución de dúbidas e orienta ao estudo. A tal fin, o alumnado dispón dun horario oficial de titorías, que poderán realizarse de modo presencial ou a través dos medios institucionais da UDC de atención a distancia.</p> <p>ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL</p> <p>A atención personalizada para o alumnado que, de modo xustificadado, ten dificultades para conciliar o estudo coa vida familiar e/ou laboral, poderá realizarse:</p> <p>? Nas condicións establecidas para o conxunto do alumnado.</p> <p>A demanda, previa solicitude por correo electrónico.</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C8	Evaluación continua: exames tipo test, resposta curta ou láminas de cada unidade temática, onde se valorará os coñecementos e o nivel de comprensión do alumno	10
Prácticas de laboratorio	A1 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1	Se valorará a actitude, a capacidade para o aprendizaxe e para a resolución de problemas plantexados polo profesor.	10

Proba obxectiva	A1 A19 B1 B2 B4 B5 C1 C8 C9	Realización da proba escrita ou oral	80
-----------------	--------------------------------	--------------------------------------	----

Observacións avaliación

Os créditos da

materia Anatomía Humana I, de 6 ECTS, distribúense en dúas partes:

-

Neuroanatomía : 2 ECTS.

-

Aparato locomotor de cabeza, cuello y tronco: 4

ECTS

.

Avaliación

continua. Representa 2 puntos sobre 10. Realizarase mediante diversas accións:

-

Valoración da participación do

alumnado na clase.

-

Exames controis tipo test en

datas programadas.

-

Avaliación mediante probas

obxectivas na plataforma de telefomación.

.

Proba obxectiva. Representa 8

puntos sobre 10. Proba escrita, constituída por preguntas curtas e tipo test.

O alumnado terá

a materia aprobada cando a suma da avaliación

continua e da proba obxectiva

sexa igual ou superior a 5 sobre 10 puntos.

Para superar la asignatura, cada

una de las partes deberá tener una calificación igual o mayor de 3,5 sobre 10.

Con carácter xeral, deberase

obter na proba obxectiva de cada unha das partes da materia cando menos o 35 %

da nota (3,5 sobre 10 puntos).

ALUMNADO CON DEDICACIÓN PARCIAL OU DIFICULTADES PARA CONCILIAR O ESTUDO COA

VIDA FAMILIAR E/OU LABORAL

Nas accións de

avaliación continua deste alumnado terase en conta:

-

Valoración da participación do

alumnado na clase: Poderase substituír pola realización dun traballo

sobre un aspecto do temario da materia.

-

Exames controis en datas

programadas e probas obxectivas con plataforma de formación: procuraranse de

común acordo datas alternativas para realizar estas probas.

ALUMNADO QUE

CONTE CUNHA ADAPTACIÓN CURRICULAR CONCEDIDA POLA UNIDADE DE ATENCIÓN Á

DIVERSIDADE DA UDC

Cando esta

adaptación recolla a dificultade para a realización de

probas escritas, estas serán substituídas por probas orais. Así mesmo, seguirase cada unha das recomendacións da citada unidade para a avaliación deste alumnado.

PLAXIO

En caso de plaxio, aplicarase o seguinte:

Cualificación de

suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado/a con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - THIBODEAU-PATTON (2008). Estructura y Funcion del Cuerpo Humano. Barcelona. Ed. Elsevier - GRAY (2015). Anatomía para Estudiantes. Madrid. Ed. Elsevier - SOBOTTA (2018). Texto de Anatomía. Barcelona Ed. Elsevier - SOBOTTA (2012). Atlas de Anatomía Humana. Barcelona. Ed. Elsevier - PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomía. Anatomía General y Aparato Locomotor; Vol.1.. Barcelona Ed. Elsevier - PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomía. Organos Internos; Barcelona. Ed. Elsevier - PROMETHEUS (2014). Texto y Atlas de Anatomía. Cabeza, Cuello y Neuroanatomía; Vol 3. Barcelona. Ed. Elsevier - F. NETTER. (2015). Atlas de Anatomía Humana. Barcelona. Ed. Elsevier
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

ANATOMÍA II/651G01002

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores."Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)" "Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade" "Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas".

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías